

ЎЗБЕКИСТОН ВА ДУНЁ

Рустам ҲОТАМОВ,
Ички ишлар вазирлиги академияси бошлиғи

XX асрнинг иккичи ярмидан сўнг тероризм давлатлар ички муаммосидан замонавий таҳдидларнинг тажовузкор кўринишни, халқаро аҳамиятга молик ҳодисага айланди. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти (БМТ) унга қарши курашиш масаласига ўтган асрнинг 90-йилларидан бошлаб алоҳида эътибор қаратса бошлади.

БМТ умуммажбурий универсал ҳужжатларни қабул қилгани ҳамда ихтиносалтирилган органларнинг ташкил этилгани ташкилотга аъзо давлатлар ўртасида тероризмнинг олдини олиши ва турли шаклларiga барҳам бериш бўйича халқаро ҳамкорликни мустаҳкамлаш заруратини тақозо этади. Ҳозирга қадар нуфузли ташкилот ташаббуси билан бу борада 19 та халқаро шартнома, шунингдек, БМТ Ҳавфисзил кенгашининг 50 га яқин қарор ва фармойиши ишлаб чиқилган. Ушбу халқаро ҳужжатларнинг аксариятида тероризмга қарши курашининг асосий тамоиллари, хусусан, унинг барча шакл ва кўринишларини кескин қоралаш, халқаро тероризмга қарши курашиш соҳасида яқин ҳамкорликни ривожлантириш, бундука хуқук нормаларига риоя килиши, инсонларнинг асосий хуқук ҳамда эркинликларини бузишдан бош тортиш каби муҳим жиҳатлар ўз аксими топган.

— терорчиларни тайёрлаш бўйича ўқув-машқ базалари ва лагерларини аниqlашиб, унларнинг ҳаракат йўналишиларига тўсик кўйиш ҳамда минтақа мамлакатлари худудидан терорчиларни ҳаракатларини содир этишга тайёргарликни фош этиши;

— Якин Шарқ мамлакатларидаги куролли можаролар худудларидан қайтан шахсларни реабилитация қилиш ва фарворон турмушга қайтариш бўйича амалий чорадибўйларни амала ошириш ва хокоза.

Диний радикаллаштиришга олиб келадиган сабаб ва омилларни бартараф этиши бўйича профилактика чораларини кўллаш Марказий Осиё давлатларининг ўзига хос хусусиятларидан бирни хисобланади. Ушбу чора-тадбирлар, биринчи навбатда, аҳолининг энзиифатларини химоя қилишига қартилади. Айни мақсад йўлида ёшларни ишга жойлаштириш, уларнинг сифатли таъмин олишига алоҳида эътибор қаратган холда ёшлар соҳасида бир катор концептуал ҳужжатлар қабул қилинган. Айнан Президентимиз ташабbusи билан БМТнинг ёшлар ҳукуклари тўғрисидаги конвенцияси, Биш Ассамблейнинг "Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг тероризмга қарши глобал стратегияси" номли резолюцияси имзоланди. Ушбу резолюция аъзо давлатларнинг тероризмга қарши фалолияти бўйича асосий устувор йўналишиларни белgilab берди. Мазкур ҳужжат тероризмга қарши миллий, диний ва халқаро сайдар ҳаракатларни кучайтиришнинг ўзига хос ёндашувларини акс этириган.

Шундай бўлса-да, бу долзарб масалада жаҳон мамлакатлари ҳали-хануз ўз сайдар ҳаракатларини муштарак мақсадлар сарни йўналтира олмайтган аён бўлмоқда. Ана шу йўлда 2006 йили БМТга аъзо давлатлар томонидан Биш Ассамблейнинг "Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг тероризмга қарши глобал стратегияси" номли резолюцияси имзоланди. Ушбу резолюция аъзо давлатларнинг тероризмга қарши курашиш фалолияти бўйича асосий устувор йўналишиларни белgilab берди. Мазкур ҳужжат тероризмга қарши миллий, диний ва халқаро сайдар ҳаракатларни кучайтиришнинг ўзига хос ёндашувларини акс этириган.

Тероризмга қарши курашининг умумжакон стратегияси доирасида БМТга аъзо барча давлатлар илк бор тероризмга қарши курашнинг умумий стратегияни таъкидлаштиришга олиб берди. Бундан ташкири, хотин-қизларнинг хукук ва эркинликларини химоя қилиши бў- давлатларни раҳбарлари ва халқаро эксперлар томонидан ижобий баҳоланди.

Айни пайдада минтақанинг барча мамлакатлari тероризmga қarshi kuraishi bўyicha halqaro makhburiyatlari yўz zimmasiga ollan. Jumladan, Koziqiston — 19 ta, Turkmaston — 16 ta, Toshkiston — 14 ta, Kirgiziston — 12 ta va Uzbekiston — 14 ta halqaro ҳujjatni ratiifikasiya kiliqan. Bunday tashkiari, mintakada davlatlari ShXTning terorizmga қarshi va ekstremizmga қarshi kuraishi dori Konvensiyalari qushilgan hamda BMT. Evropada xavfisizlik va hamkorlik tashkioti. Osiё bilan yuzaro hamkorlik va ishonch choralarini bўyicha kengash kotibiyati, Mustakil Davlatlar Xamdustryili. Shaxhoy hamkorlik tashkioti. Kollektiv xavfisizlik shartnomasini tashkioti, kabir organlar bilan samara hamkorlik yўlga kiliqilgan. Natijada terorizm va ekstremizmga қarshi kuraishi shartnomasini samara tizimlari, mustaqom institutonidan va normativ-huquqii basasi hamda ekstremizm va terorizmga қarshi kuraishi bўyicha milliy strategiya darusturilgan.

Хозирги kunda zarur institutsional mehnazimlari mawjudligi mintakada terorizmga қarshi kuraissa samara hamborlikni yўlga kuiyish imkonini berib, kuyidagi aсосий vazifalarini yўz ichiga oлади:

— террорchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

— terrorchilik faoliyatiga bilan bogliq jinoynatlarning oldini olish va ularning bartarafta etishiha yuzaro hamkorlik;

